

ULUSLARARASI AF ÖRGÜTÜ

TÜZÜĞÜ

2-4 Ağustos 2019 tarihleri arasında Güney Afrika'nın Johannesburg kentinde gerçekleştirilen 2019 Küresel Genel Kurul Toplantısında düzenlenmiş şeklindedir.

VİZYON VE MİSYON

1. Uluslararası Af Örgütü'nün vizyonu, İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi ve diğer uluslararası insan hakları belgelerinde güvence altına alınan tüm insan haklarından herkesin yararlandığı bir dünya var etmektir. Bu vizyona ulaşma yolunda Uluslararası Af Örgütü'nün misyonu, bu haklara yönelik ağır ihlalleri önlemeye ve sonlandırmaya odaklanan araştırma yürütmek ve eylemlerde bulunmaktır.

TEMEL DEĞERLER

2. Uluslararası Af Örgütü, uluslararası dayanışma, mağdur bireyler için etkili eylem, tüm dünyayı kapsama, insan haklarının evrenselliği ve bölünmezliği, tarafsızlık ve bağımsızlık, demokrasi ve karşılıklı saygı ilkelerine sahip insan hakları savunucularından oluşan küresel bir topluluktur.

YÖNTEMLER

3. Uluslararası Af Örgütü hükümetlere, hükümetlerarası kuruluşlara, silahlı siyasi gruplara, şirketlere ve diğer devlet-dışı öznelerle seslenir. Uluslararası Af Örgütü insan hakları ihlallerini doğru, hızlı ve ısrarlı bir şekilde ortaya çıkarmak için çalışır. Bireysel vakalar ve tekrar tekrar işlenen insan hakları ihlalleri üzerine sistematik ve tarafsız şekilde araştırmalar yapar. Bulgularını kamuoyuna açıklar; üyeleri, destekçileri ve çalışanları ihlallere son verilmesi için hükümetler ve diğer aktörler üzerinde baskı oluşturulması amacıyla kamuoyunu harekete geçirir.

Uluslararası Af Örgütü belirli insan hakları ihlalleri üzerine yaptığı çalışmaların yanı sıra, hükümetlere hukukun üstünlüğünü gözetme, insan hakları standartlarına taraf olma ve bu standartları uygulama çağrısı yapar; çok çeşitli insan hakları eğitimi faaliyetleri yürütür; devletler-arası kuruluşları, bireyleri ve toplumun tüm organlarını insan haklarını desteklemeye ve insan haklarına saygı göstermeye teşvik eder.

HAREKETİN YAPISI VE HESAP VEREBİLİRLİK

4. Uluslararası Af Örgütü küresel gönüllü üyeliğe dayalı bir halk harekettir; küresel üyelikler Uluslararası Af Örgütü'nün üye oluşumları (şubeler ve yapılar) ile uluslararası üyeleri tarafından temsil edilir.
5. Uluslararası Af Örgütü dünyanın her yerindeki üyeleri, aktivistleri ve destekçilerinin yanı sıra Vizyonu ve Misyonunun gerçekleştirilmesinden fayda gören herkese karşı sorumludur.
6. Uluslararası Af Örgütü'nün küresel yapısı şöyledir: En yüksek karar alma organı olan Küresel Genel Kurul, üye oluşumları ve uluslararası üyelerin temsilcilerinden oluşur. Küresel Genel Kurul, Uluslararası Yönetim Kurulu'nu seçer. Uluslararası Yönetim Kurulu ve hareketin küresel çalışmaları Uluslararası Sekreteryaya tarafından desteklenir. Üye oluşumları, uluslararası üyeler ve Uluslararası Yönetim Kurulu, Küresel Genel Kurul'a karşı sorumludur ve işbu Tüzük ile küresel stratejiye, politikalara ve Vizyon, Misyon ve Temel Değerler, Stratejik Hedefler (hareketin çalışmalarına rehberlik eden ve üzerinde uzlaşma sağlanan öncelikler) ve Temel Standartlar (hareketin temel yönetim ve operasyonel standartları) hakkındaki kararlar da dahil olmak üzere Küresel Genel Kurul'un kararlarıyla onaylanan diğer gerekliliklere uymak zorundadır.
7. İşbu Tüzük, küresel yönetim çerçevesini en üst düzeyde belirler ve Küresel Yönetim Düzenlemeleri ile tamamlanır. İşbu Tüzük ile Küresel Yönetim Düzenlemeleri veya ilgili diğer belgeler arasında uyumsuzluk olması halinde işbu Tüzük hükümleri geçerlidir.

KÜRESEL GENEL KURUL

8. Küresel Genel Kurul hareketin en yüksek karar alma organıdır. Küresel Genel Kurul;
 - a. *Stratejik Hedefler de dahil olmak üzere Vizyon ve Misyonun gerçekleştirilmesine hizmet eden küresel stratejiyi onaylar;*
 - b. *Uluslararası Yönetim Kurulu'nu seçer, denetler ve görevden almaya yetkilidir;*
 - c. *hareketin küresel yönetim prosedürlerini düzenleyen iki belgede; yani (i) Vizyon, Misyon ve Temel Değerlerde yapılacak değişiklikler de dahil olmak üzere işbu Tüzük'te yapılacak değişiklikleri ve (ii) Küresel Yönetim Düzenlemelerinde yapılacak değişiklikleri onaylar;*
 - d. *uluslararası finansal değerlendirme sistemini onaylar;*
 - e. *Temel Değerler ve benzerleri dahil olmak üzere hareketin çalışmalarına yön veren temel küresel gereklilikleri onaylar;*
 - f. *tartışmalı insan hakları konularına ilişkin politika çerçevesini onaylar;*
 - g. *Uluslararası Yönetim Kurulu ve üye oluşumlarından raporlar ve öneriler alır; yetki alanına giren konularda karar verir ve*
 - h. *Küresel gerekliliklere uygunluğu ilgilendiren konular da dahil olmak üzere hareketin performansıyla ilgili konularda raporlar alır ve hareketten hesap sorar.*
9. Küresel Genel Kurul oy verme hakkı olan şu temsilcilerden oluşur: her üye oluşumundan bir kişi ve uluslararası üyeler arasından bir kişi. Bu kişiler, 'daimi temsilcilerdir.'

- 10.** Küresel Genel Kurul yılda bir kez olağan toplantı için toplanır. Uluslararası Yönetim Kurulu veya daimi temsilcilerin salt çoğunluğu her olağanüstü toplantı çağrısında bulunabilir.
- 11.** Küresel Genel Kurul'un olağan toplantılarında her üye oluşumundan iki kişi ile uluslararası üyelere iki kişi oy kullanmayan delegeler olarak daimi temsilcilerle birlikte toplantılara katılabilir. Ayrıca, üye oluşumlarının üçte birinden (dönüşümlü olarak) genç bir kişi ile uluslararası üyelere genç bir kişi olağan toplantılara katılacaktır. Olağanüstü toplantılarda üye oluşumları ve uluslararası üyeler yalnızca daimi temsilciler tarafından temsil edilir.
- 12.** Küresel Genel Kurul görev süresi iki yıl olmak üzere bir başkan seçer, bu başkan üst üste en fazla üç dönem görev yapabilir.
- 13.** Küresel Genel Kurul toplantıları daimi temsilcilerin yarısından fazlasının katılımı veya temsili olmadan gerçekleştirilemez.
- 14.** Küresel Genel Kurul çalışmalarına destek olması için şu daimi komitelerin üyelerini seçer: Hazırlık Komitesi, Uluslararası Aday Belirleme Komitesi, Üyelik Değerlendirme Komitesi. Daimi dördüncü komite olan ve hem Küresel Genel Kurulun hem de Uluslararası Yönetim Kurulunun çalışmalarını destekleyen Finans ve Denetim Komitesinin üyelerinin bir kısmı Küresel Genel Kurul tarafından seçilir, bir kısmı da Uluslararası Yönetim Kurulu tarafından atanır.
- 15.** Küresel Genel Kurul, Uluslararası Yönetim Kurulu'nun tüm üyelerini aynı andan görevden alarak Uluslararası Yönetim Kurulu'nu lağvedebilir. Böyle bir durumda, Küresel Genel Kurul boş pozisyonları doldurmak için geçici Uluslararası Yönetim Kurulu üyelerini seçebilir. Küresel Genel Kurul tarafından geçici bir Uluslararası Yönetim Kurulu seçilmemesi halinde, Küresel Genel Kurul Başkanı ile Uluslararası Aday Belirleme Komitesi birlikte hareket ederek, Uluslararası Yönetim Kurulu'na toplamda en az beş geçici üye seçmelidir. Uluslararası Yönetim Kurulu'nun geçici üyeleri bir sonraki Küresel Genel Kurul toplantısına kadar görev yapar.
- 16.** Küresel Genel Kurul, Kurul'da hazır bulunanlar veya vekillerinin verdiği oyların salt çoğunluğuyla karar alır. Aşağıdaki kararlarda ise hazır bulunanların veya vekillerinin oyların üçte ikilik çoğunluğu gerekir:
- a. Tüzük'te değişiklik yapmak;*
 - b. Küresel Yönetişim Düzenlemelerinde köklü¹ değişiklikler yapmak;*
 - c. finansal değerlendirme yönteminde ya da üye oluşumları ve hareketin diğer oluşumları arasında finansal dağılımın diğer unsurlarında değişiklik yapmak;*
 - d. Uluslararası Yönetim Kurulu'nun ve Küresel Genel Kurul komitelerinin görevine son vermek;*
 - e. Küresel Genel Kurul Başkanının görevine son vermek ve*
 - f. 17. Maddede belirtilenlere ek olarak, Küresel Genel Kurul tarafından ilgili amaç doğrultusunda kabul edilen kısıtlara uygun herhangi bir kişiye veya oluşuma Küresel Genel Kurul'da oy kullanma hakkı vermek.*

¹ Küresel Yönetişim Düzenlemelerindeki tanım esas alınır.

OYLAMA

17. Küresel Genel Kurul toplantılarında her üye oluşumunun bir oyu vardır. Uluslararası üyelerin ortaklaşa bir oyu vardır. Oylar daimi temsilciler aracılığıyla kullanılır.

ULUSLARARASI YÖNETİM KURULU

18. Uluslararası Yönetim Kurulu, Küresel Genel Kurul'a rapor verir ve Küresel Genel Kurul'a karşı sorumludur.
19. Uluslararası Yönetim Kurulu, hareketin Vizyonu ve Misyonunun gerçekleştirilmesi ile hareketin küresel politikalar ve standartlara uygunluğunun sağlanması amacıyla küresel yöneticilik yapar. Uluslararası Yönetim Kurulu;
- a. uluslararası finansal değerlendirme sistemi, küresel yönetim prosedürleri, küresel standartlar ve Stratejik Hedefler de dahil olmak üzere önerilerini Küresel Genel Kurul'un onayına sunar;*
- b. hareketin finansal durumunu ve riskleri denetler;*
- c. hareketin itibarının ve kaynaklarının korunmasını denetler;*
- d. Genel Sekreter atamak, Uluslararası Sekreteryanın denetlenmiş yıllık hesapları ile bütçesini onaylamak ve hesap denetçilerini atamak da dahil olmak üzere Uluslararası Sekreteryanın çalışma ve faaliyetlerini denetler;*
- e. hareketin tüm parçalarının işbu Tüzük'ün hükümlerine, Küresel Genel Kurul kararlarına ve diğer küresel politikalar ile standartlara uygunluğunu gözlemler;*
- f. üye oluşumları ile hareket içinde diğer oluşumların kurulmasını onaylar;*

g. işbu Tüzük'ün 34. Maddesinin uygulanması için gerekli işlevleri yerine getirir ve

h. yılda en az bir kez olmak üzere bütçe, hareket ve Uluslararası Sekreteryanın finansal durumu ile Uluslararası Yönetim Kurulu'nun çalışmaları ve performansı hakkında harekete rapor verir.

20. Uluslararası Yönetim Kurulu, hareketin bireysel üyeleri arasından seçilen dokuz üyeden (Sayman dahil) oluşur. Uluslararası Yönetim Kurulu, ilaveten iki kişiye kadar fazladan üyeyi atanmış üye olarak tayin edebilir; atanmış üyeler Uluslararası Yönetim Kurulu kararlarında oy kullanma hakkına sahip değildir.
21. Sayman, Uluslararası Yönetim Kurulu'nun diğer üyelerinden ayrı olarak ve doğrudan Küresel Genel Kurul tarafından seçilir.
22. Küresel Genel Kurul toplantıları arasına denk gelen bir dönemde Uluslararası Yönetim Kurulu'nun seçilmiş üyeleri arasında kadro boşluğu doğması durumunda, Uluslararası Yönetim Kurulu bir sonraki Küresel Genel Kurul toplantısına kadar görev yapmak üzere iki kişiye kadar geçici üye atayabilir.
23. Uluslararası Yönetim Kurulu toplantıları en az beş seçilmiş üyenin katılımı olmadan gerçekleştirilemez. Uluslararası Yönetim Kurulu'nun kendi seçtiği bir başkanı vardır.
24. Uluslararası Yönetim Kurulu'nun seçilmiş üyelerinin görev süresi üç yıldır ve üyeler üst üste en fazla iki dönem görev yapabilir. Atanmış üyelerin görev süresi iki yıldır ve en fazla iki dönem görev yapabilirler. Aynı ülkeden, eyaletten veya yönetim bölgesinden birden fazla kişi Uluslararası Yönetim Kurulu'nun seçilmiş üyesi olamaz.

ŞUBELER

25. Şubeler; kampanya, savunuculuk, eğitim, kamuoyunu harekete geçirme, medya ve kaynak geliştirme de dahil hareketin faaliyetlerini kendi ülkelerinde, eyaletlerinde veya yönetim bölgelerinde gerçekleştirir.
26. Şubeler yerel üyelerine karşı sorumlu olup kendi ülkeleri, eyaletleri veya yönetim bölgelerindeki üyeler, destekçiler ve aktivistlerle birlikte çalışır.
27. Şubeler, Küresel Genel Kurul tarafından onaylanan uluslararası finansal değerlendirme sistemine uygun bir şekilde, hareketin çalışmalarına yıllık finansal katkıda bulunur.
28. Şubelerin kendi ülkelerinde, eyaletlerinde veya yönetim bölgelerindeki insan hakları ihlalleri ilişkin araştırma planları Uluslararası Sekretarya'nın yapacağı gözetim ve kalite kontrole tabidir.

YAPILAR

29. Herhangi bir şubenin olmadığı bir ülkede, eyalette veya yönetim bölgesinde hareketin çalışmalarını yapılar yürütür.
30. Yapılar yerel üyelerine karşı sorumlu olup kendi ülkelerinde, eyaletlerinde veya yönetim bölgelerindeki üyeler, destekçiler ve aktivistlerle birlikte çalışır.
31. Yapılar geçici olarak ve şube olarak onaylanmak amacıyla faaliyet yürütür.

BİREYSEL VE ULUSLARARASI ÜYELER

32. Uluslararası Af Örgütü'nün Vizyonu, Misyonu ve Temel Değerlerine katılan ve katkıda bulunan herkes iki şekilde bireysel üye olabilir:
 - a. yaşadıkları yerdeki şubeye veya yapıya katılıp o şubeye veya yapıya (eğer uygulanıyorsa) üyelik aidatı ödeyerek veya
 - b. yaşadıkları yerde herhangi bir şubenin veya yapının bulunmaması halinde, uluslararası üye olmak için Uluslararası Sekretarya'ya (eğer uygulanıyorsa) üyelik aidatı ödeyerek.

HAREKETTEN AYRILMA

33. Üye oluşumları ve uluslararası üyeler harekete üyeliklerini istedikleri zaman Uluslararası Yönetim Kurulu'na yazılı bildirimde bulunarak sonlandırabilir ve (Uluslararası Af Örgütü'nün ismi ve logosunun kullanımı da dahil olmak üzere) Uluslararası Af Örgütü adına yürüttükleri tüm çalışmalara son verebilir. Bireysel üyeler üyeliklerini istedikleri zaman ilgili şubeye veya yapıya bilgi vererek sonlandırabilir.
34. Uluslararası Yönetim Kurulu, hareketin itibarının, bütünlüğünün veya işleyişinin korunması için gerekli gördüğünde veya yerel koşulların zorunlu kıldığı durumlarda bir üye oluşumunun veya uluslararası üyenin üyelik statüsünü etkileyebilecek tedbirler alabilir. Bu tedbirlere, bunlarla sınırlı olmamakla birlikte, üyeliğin sınırlandırılması, sonlandırılması veya askıya alınması da dahildir. Buna benzer bir tedbir, Üyelik Değerlendirme Komitesi'nin gözden geçirme prosedürlerine uygun bir şekilde gözden geçirilebilir.

ULUSLARARASI SEKRETARYA

- 35.** Uluslararası Yönetim Kurulu tarafından denetlenen Uluslararası Sekretarya, hareketin çalışmalarını ve işleyişini destekler, mümkün kılar ve uygulamaya koyar. Uluslararası Sekretarya,
- a.** Genel Sekreter aracılığıyla hareketi kamuoyu nezdinde temsil eder;
 - b.** hareketin küresel ölçekte yürüttüğü araştırma, kampanya, iletişim, savunuculuk, politika, hukuki, kaynak geliştirme ve eğitim çalışmaları ile gerekli olduğu durumlarda diğer işlevlerini koordine eder ve uygular;
 - c.** küresel stratejii, politikaları ve standartları geliştirir, bunların koordinasyonunu, uygulamasını, gözlemlenmesini, değerlendirilmesini ve rapor edilmesini sağlar ve
 - d.** hareketin yönetişimi, büyümesi ve gelişmesine, ayrıca finansal esenliğine destek verir.
- 36.** Genel Sekreter, Uluslararası Sekretarya'nın en üst düzeydeki yöneticisi olup Uluslararası Yönetim Kurulu tarafından seçilir ve Uluslararası Yönetim Kurulu'na karşı sorumludur.
- 37.** Uluslararası Sekretarya, Uluslararası Af Örgütü isminin ve logosunun küresel ölçekte korunması ve kullanımından sorumlu olup, Uluslararası Yönetim Kurulu adına Uluslararası Af Örgütü markalarının tescilini yapar ve üye oluşumları ile hareketin diğer oluşumlarına marka ruhsatı verir.